

Biện pháp thay đổi nhịp độ các bản nhạc thiếu nhi tạo hứng thú vận động theo nhạc cho trẻ mẫu giáo lớn trong các hoạt động tại trường mầm non thành phố Lạng Sơn

Nguyễn Quốc Khánh, Nguyễn Thu Trang*

*Tổ Âm nhạc – Múa, Khoa Văn hóa Nghệ thuật và Du lịch, Trường Cao đẳng Sư phạm Lạng Sơn

Received: 6/11/2023; Accepted: 16/12/2023; Published: 26/01/2024

Abstract: From analyzing the necessity of researching measures to change the tempo of children's music to inspire musical movement for older preschool children in activities at preschool, and at the same time based on the basic principles, the author proposes measures to change the tempo of children's music to create interest in moving to music for older preschoolers in activities at Lang Son city preschool, which includes two measures: continuously change the tempo of some music and children's songs at an appropriate level (fast - slow - medium); combine and change the tempo of music and children's songs with different rhythms and properties and conduct experiments to verify the feasibility and effectiveness of the proposed measures.

Keywords: Tempo; children's music; Enjoy moving to music

1. Đặt vấn đề

Hoạt động âm nhạc (nội dung chính là vận động theo nhạc) với cách khai thác các bản nhạc thiếu nhi còn hạn chế, kém hấp dẫn, các bài vận động chưa phù hợp với khả năng của trẻ điều này đã phần nào làm hạn chế kỹ năng vận động, khả năng cảm thụ âm nhạc, cũng như hứng thú, tính tích cực của trẻ trong hoạt động âm nhạc. Trong khi đó những bản nhạc thiếu nhi sẽ giúp trẻ cảm nhận trực tiếp về âm nhạc, khi thay đổi nhịp độ các bản nhạc thiếu nhi kết hợp với các tổ hợp vận động đơn giản phù hợp với bản nhạc sẽ tạo cho trẻ hứng thú vô cùng đặc biệt. Nếu bỏ qua điều này sẽ làm giảm kỹ năng vận động, khả năng cảm thụ âm nhạc cũng như hứng thú của trẻ trong hoạt động âm nhạc. Đối với chương trình hoạt động âm nhạc cho trẻ mẫu giáo mẫu giáo lớn, tôi thấy rằng để công tác giáo dục mầm non được tốt hơn, đặc biệt để quá trình giáo dục âm nhạc, giáo dục nghệ thuật thực sự có ý nghĩa góp phần phát triển toàn diện ở trẻ thì trên các hoạt động âm nhạc cần nghiên cứu, đề xuất các biện pháp thay đổi nhịp độ các bản nhạc thiếu nhi tạo hứng thú vận động theo nhạc cho trẻ. Do đó, việc nghiên cứu, hoàn thiện các biện pháp thay đổi nhịp độ các bản nhạc thiếu nhi tạo hứng thú vận động theo nhạc cho trẻ mẫu giáo mẫu giáo lớn trong các hoạt động tại trường mầm non là vấn đề có ý nghĩa cấp thiết.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái quát thực trạng sử dụng các bản nhạc thiếu nhi đã thay đổi nhịp độ các bản nhạc thiếu nhi tạo hứng thú vận động theo nhạc cho trẻ mẫu

giáo lớn trong các hoạt động tại trường mầm non thành phố Lạng Sơn

Đa số GV đều nhận thức đúng về vai trò quan trọng khi tạo được hứng thú vận động theo nhạc cho trẻ mẫu giáo lớn qua các bản nhạc thiếu nhi thay đổi nhịp độ trong các hoạt động ở trường mầm non. Nhưng trên thực tế cho thấy rằng nhiệm vụ này chưa được thực hiện một cách đầy đủ. GV chưa có nhận thức đầy đủ về nhiệm vụ của việc tạo hứng thú vận động theo nhạc khi thay đổi nhịp độ các bản nhạc thiếu nhi cho trẻ mẫu giáo lớn trên các hoạt động tại trường mầm non. GV đưa các bản nhạc thiếu nhi đã thay đổi nhịp độ vào các hoạt động tại trường mầm non cũng như biết tự làm, hoặc đi làm các bản nhạc có nhịp độ khác nhau, hoặc lấy các bản nhạc có sẵn trên mạng Internet. Mặc dù GV đã thấy được hiệu quả (hứng thú vận động theo nhạc) đạt được khi đưa vào các bản nhạc thiếu nhi đã thay đổi nhịp độ và những biểu hiện hứng thú vận động theo nhạc được trẻ thể hiện khi vận động trên các bản nhạc thiếu nhi đã thay đổi nhịp độ nhưng GV vẫn chưa sử dụng các hình thức tổ chức một cách hợp lý khiến trẻ vẫn chưa thực sự thoải mái, và thể hiện hết mình. Bên cạnh đó, GV còn gặp nhiều khó khăn trong việc tạo ra các bản nhạc thay đổi nhịp độ. Những kết quả nghiên cứu, khảo sát thực trạng trên giúp chúng tôi có cơ sở trong việc nghiên cứu và đề xuất một số biện pháp thay đổi nhịp độ các bản nhạc thiếu nhi tạo hứng thú vận động theo nhạc cho trẻ mẫu giáo lớn trên các hoạt động tại trường mầm non.

2.2. Các biện pháp thay đổi nhịp độ các bản nhạc thiếu nhi tạo hứng thú vận động theo nhạc cho trẻ mẫu giáo lớn trong các hoạt động tại trường mầm non thành phố Lạng Sơn

2.2.1. Thay đổi liên tục nhịp độ của một số bản nhạc, bài hát thiếu nhi ở mức phù hợp

* **Mục đích của biện pháp:** Biện pháp này được thực hiện nhằm tạo hứng thú vận động theo nhạc cho trẻ mẫu giáo mẫu giáo lớn trong các hoạt động tại trường mầm non giúp trẻ tích cực chủ động tham gia vận động, theo các bản nhạc thiếu nhi đã thay đổi nhịp độ. Sự mạnh dạn, tự tin thể hiện các động tác vận động đơn giản từ đây làm tăng cảm xúc âm nhạc cho trẻ. khơi gợi khả năng cảm thụ âm nhạc, hình thành các kỹ năng vận động theo nhạc nhằm phát triển thể chất. Nâng cao chất lượng giáo dục tại trường mầm non, tạo điều kiện để trẻ có đời sống âm nhạc phong phú như: Đạt kết quả cao trong quá trình vận động theo các bản nhạc thiếu nhi đã thay đổi nhịp độ (tập đúng, nhanh, đẹp, biết phối hợp tay chân một cách nhịp nhàng, khéo léo). Thực hiện xong thích được làm nữa.

* Yêu cầu

Lựa chọn được các bản nhạc bài hát thiếu nhi phù hợp để có thể thay đổi được nhịp độ, bản nhạc hay bản nhạc đó phải đáp ứng được mục đích sử dụng của GV.

Không gian phòng đảm bảo độ thoáng, rộng rãi, đủ ánh sáng để các trẻ trong lớp có thể tham gia đầy đủ. Nếu chọn địa điểm ngoài trời thì không có các điểm che khuất tầm nhìn, hay nơi quá ồn ào làm ảnh hưởng đến khả năng nghe của trẻ đối với các bản nhạc đã được thay đổi nhịp độ.

Các trang thiết bị hỗ trợ cho quá trình tổ chức phải đầy đủ như: Máy vi tính, đĩa nhạc, loa, micro, đàn organ, đàn ghita,...

- Cách tiến hành

Việc tổ chức cho trẻ vận động theo nhạc bởi các bài hát, bản nhạc được thay đổi nhịp độ trên các hoạt động tại trường mầm non, GV nên tập trung một số vấn đề sau:

Trước tiên GV cần lựa chọn các bản nhạc vui tươi rôm rả, phù hợp với hoạt động dự định tổ chức. Ví dụ: Dùng để tập thể dục buổi sáng thì sẽ lựa chọn bản nhạc “*Chú ếch con*” của nhạc sĩ Phan Nhân, hay trong hoạt động vui chơi thì sử dụng bài “*Chicken dance*” để thay đổi nhịp độ nhanh – vừa – chậm để kích thích hứng thú vận động theo nhạc cho trẻ. Sau đó sử dụng đàn organ để đánh và thay đổi nhịp độ của bản nhạc, hoặc sử dụng phần mềm chuyên dụng

để thay đổi nhịp độ trực tiếp nhạc “beat” hay bài hát mà GV sưu tầm được.

GV chuẩn bị cho khâu tổ chức: Lựa chọn không gian thoáng, rộng; phòng học thì được sắp xếp hợp lý khoa học để có thể tận dụng tốt nhất phòng học, đồng thời chú ý sắp xếp các học cụ, để tạo môi trường thân thiện, thoải mái để trẻ có thể thực hiện vận động theo nhạc của mình một cách dễ dàng; nếu sử dụng các bản nhạc đã được thay đổi nhịp độ trong các hoạt động có tính chất đồng diễn, đồng đảo trẻ tham gia thì cần chọn các không gian có tính chất mở rộng như sân trường, phòng năng khiếu, hội trường,... có đầy đủ các trang thiết bị hỗ trợ như: Đĩa đĩa, loa, đài,...

Thường xuyên tạo cảm giác thoải mái giúp trẻ tự tin và hứng thú khi tham gia vận động theo nhạc.

Sử dụng các đạo cụ, trang phục một cách hợp lý thuận tiện phù hợp với lứa tuổi và nội dung của bài vận động theo nhạc.

Khi tổ chức cho trẻ vận động theo nhạc các bản nhạc, bài hát đã thay đổi nhịp độ, GV cần bố trí đội hình hợp lý để tận dụng hết không gian đồng thời tạo điều kiện thuận lợi nhất cho tất cả các trẻ quan sát GV một cách tốt nhất nhằm kích thích trẻ hoạt động tích cực.

GV phải chú ý theo dõi một cách thường xuyên cảm giác nhịp điệu, nhịp độ; mức độ thực hiện các động tác vận động theo nhạc và nhất là hứng thú vận động theo nhạc của trẻ để có sự điều chỉnh hợp lý.

2.2.2. Kết hợp và thay đổi nhịp độ các bản nhạc, bài hát thiếu nhi có nhịp điệu, tính chất khác nhau

- **Mục đích của biện pháp:** Lựa chọn và phối hợp các bản nhạc, bài hát thiếu nhi có nhịp điệu (style), tính chất khác nhau nhằm giúp trẻ cảm giác được tiết tấu các bản nhạc một cách rõ nét, giúp trẻ có khả năng cảm thụ, và phân biệt được đặc trưng của từng bài được kết hợp từ đó sẽ tác động trực tiếp đến tâm vận động và được trẻ thể hiện trên vận động theo nhạc của trẻ. Với cảm giác mới mẻ của các bài hát có tiết tấu khác nhau được sắp xếp xen kẽ kết hợp với việc thay đổi nhịp độ sẽ kích thích mạnh mẽ đến hứng thú vận động theo nhạc cho trẻ mẫu giáo mẫu giáo lớn trong các hoạt động tại trường mầm non.

- Yêu cầu

GV cần hiểu biết về kiến thức nhạc lý và nắm rõ được nhịp điệu, tính chất của những bài hát, bản nhạc sưu tầm để tạo ra được bản phối hợp lý.

GV cần lựa chọn phù hợp để khi kết hợp các bản nhạc, bài hát chaatsnhijp điệu khác nhau được hài hòa, khi thay đổi nhịp độ của các bản nhạc, bài hát sẽ không bị loạn, hay rối bản phối mới. Yêu cầu GV

phải linh hoạt và nhạy bén trong vấn đề này.

GV có chuyên môn về đàn, hoặc các phần mềm chuyên dụng để có thể cắt ghép chỉnh sửa theo như mong muốn, GV cũng có thể đến nơi hỗ trợ chuyên làm các bản nhạc, bài hát, bản phối cho mầm non.

- Cách tiến hành

GV lựa chọn ra các bản nhạc, bài hát thiếu nhi có nhịp điệu khác nhau như: Vui tươi-nhí nhảnh, vui tươi – dí dỏm, vừa phải, nhẹ nhàng – tình cảm,...kết hợp lại để thay đổi nhịp độ sao cho phù hợp với mục đích sử dụng.

GV sẽ sử dụng đàn, hoặc phần mềm chuyên dụng để điều chỉnh, phối nhạc tạo ra các bản phối mới để đưa vào sử dụng trong các hoạt động tại trường mầm non cho trẻ mẫu giáo mẫu giáo lớn.

Trước khi đưa vào hoạt động, GV cần chuẩn bị không gian, phòng học, sắp xếp đồ dùng hợp lý chu đáo, với đầy đủ các trang thiết bị như mic, loa, đài, đầu đĩa,...

Với các bản nhạc được phối theo biện pháp này khuyến khích GV cho trẻ sử dụng một số đạo cụ để vận động theo nhạc một cách đơn giản, không làm trẻ có cảm giác mệt mỏi khi phải sử dụng quá tải các giác quan cùng lúc từ đó sẽ tạo nên hiệu quả đặc biệt đó chính là hứng thú VĐTN trên bản nhạc phối từ bản nhạc, bài hát có tiết tấu khác nhau khi được thay đổi nhịp độ.

Khi tổ chức, GV phân bố đội hình hợp lý, không đông trẻ để tránh sự va chạm khi vận động theo nhạc làm hạn chế đi hứng thú của trẻ.

GV phải chú ý theo dõi, quan sát thường xuyên để

có sự điều chỉnh hợp lý giúp cho hiệu quả hoạt động tăng lên, trẻ luôn cảm thấy hứng thú và muốn tham gia hoạt động.

3. Kết luận

Thay đổi nhịp độ các bản nhạc thiếu nhi tạo hứng thú vận động cho trẻ mẫu giáo mẫu giáo lớn trong các hoạt động tại trường mầm non có vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng giáo dục âm nhạc nói riêng và giáo dục toàn diện cho trẻ tại các trường mầm non nói chung. Những kết quả nghiên cứu trên đây sẽ tạo ra những cơ sở quan trọng để giáo viên các trường mầm non tiếp tục nghiên cứu hoàn thiện, áp dụng các biện pháp phù hợp và hiệu quả, từng bước nâng cao chất lượng giáo dục thẩm mỹ, giúp GV có các hướng thay đổi nhịp độ các bản nhạc thiếu nhi để đưa vào sử dụng trong các hoạt động tại trường mầm non giúp cho trẻ mẫu giáo mẫu giáo lớn có hứng thú vận động theo nhạc, góp một phần nhỏ bé cho chất lượng giáo dục được nâng cao.

Tài liệu tham khảo

1. Phạm Thị Hòa (1992), *Vai trò giáo dục âm nhạc cho trẻ mẫu giáo* – Kỷ yếu hội thảo quốc gia.
2. Nguyễn Thị Hòa (2013), *Giáo dục học Mầm non*, Nhà xuất bản Đại học Sư phạm.
3. Quang Hiền (1997), *Cô đàn cháu hát*, Nhà xuất bản âm nhạc.
4. Lý Thu Hiền – Phạm Thị Hòa, *Tuyển chọn các bài hát dành cho trẻ mầm non*, Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.
5. Nguyễn Ánh Tuyết – Nguyễn Thị Như Mai, Đinh Văn Vang (2013), *Tâm lý học trẻ em lứa tuổi mầm non*, Nhà xuất bản Đại học Sư phạm.

Yêu cầu tổ chức hoạt động truyền thông... (tiếp theo trang 266)

3. Kết luận

Tổ chức hoạt động truyền thông là một nhiệm vụ quan trọng trong công tác quản lý nhà trường và phải được sử dụng như một công cụ ưu tiên nhằm tăng cường, nâng cao hiệu quả phối hợp giữa nhà trường, gia đình, cộng đồng trong giáo dục học sinh. Để thực hiện được vai trò này, các nhà trường cần tiến tới chuyên nghiệp hoá trong tổ chức hoạt động truyền thông, đồng thời phải quản lý, giám sát chặt chẽ để hoạt động truyền thông của nhà trường vừa tiếp cận được tới đông đảo đối tượng liên quan, vừa đảm bảo tính giáo dục, hạn chế tối đa các nguy cơ có thể ảnh hưởng tiêu cực đến nhà trường cũng như hiệu quả giáo dục học sinh.

Tài liệu tham khảo

1. Nguyễn Văn Dũng (Chủ biên), Đỗ Thị Thu Hằng (2018), *Truyền thông lý thuyết và kỹ năng cơ bản*, NXB Thông tin và Truyền Thông.
2. Bùi Minh Hiền - Nguyễn Vũ Bích Hiền chủ biên (2018), *Quản lý và lãnh đạo nhà trường*, Nxb ĐHSP Hà Nội.
3. Phạm Thị Huyền, Nguyễn Tiến Dũng (2018), *Tăng cường giá trị thương hiệu cho các trường đại học*, *Tạp chí Khoa học và Công nghệ Việt Nam*, Số 8/2018, tr.24; 22-24 <https://vjst.vn/Images/Tapchi/2018/8A/8A-22-2018.pdf>
4. Nguyễn Phương Hoàng Lam (2009), *Đo lường giá trị thương hiệu dịch vụ giáo dục tiểu học ngoài công lập tại TP. HCM*, Luận văn thạc sĩ kinh tế
5. Trần Thị Thập(2015), *Truyền thông marketing kết hợp*, NXB thông tin và truyền thông